

Lange Begijnestraat 11

De Vereeniging

PHIL, zoals het gebouw na maart 2023 heet werd voorheen de Philharmonie genoemd. Dat was de naam na 2005 toen de grote verbouwing was afgerond. Daarvoor heette het heel toepasselijk concertgebouw. Zo heeft het lang geheten. Het kreeg die naam in 1920 toen de Gemeente het gebouw kocht van de Sociëteit Vereeniging. Daarmee is meteen duidelijk dat het complex voor 1920 eigendom was van de Sociëteit. Dezelfde Sociëteit die nu aan de Zijlweg is gevestigd.

De verkoop had twee oorzaken. Ten eerste dat het onderhoud van de gebouwen de Sociëteit financieel steeds meer moeite kostte. De tweede reden was een hele leuke, namelijk dat Gemeente in 1919 een prachtig aanbod kreeg. Dit betrof het bijzondere Cavaillé Coll orgel uit het te verdwijnen Paleis voor Volksvlijt in Amsterdam. Haarlem kon dit orgel gratis van een paar muziekminnaars krijgen maar het moest wel worden geplaatst in een geschikte concertzaal en daar moest de Gemeente ook zeggenschap over hebben. De Gemeente had zelf geen concertzaal en zo kwam van een het ander.

Het concertgebouw werd in 1857 nieuw gebouwd en als verenigingsruimte door de Sociëteit in gebruik genomen. Tientallen jaren had deze plek een vooraanstaande rol in het Haarlemse muziekleven.

In 1873 leidde dit grote succes tot uitbreiding met een nieuwe feest- en concertzaal naar een ontwerp van de Haarlemse architect J.A.G. van der Steur.

Het succes zette zich voort met vele soorten muzikuitvoeringen, maar ook toneelvoorstellingen, grote vergaderingen en tentoonstellingen, zoals die voor de bloembollencultuur. Ook sportevenementen, zoals schermen werden er georganiseerd, alsmede circusvoorstellingen.

De buitenkant van het gebouw aan de Lange Begijnestraat werd in 1900 gemoderniseerd naar een ontwerp van de architecten Roog en Van den Ban. Hierin werd ook de gevelsteen "Vereeniging" opgenomen. Je kunt deze zien door voor de drie bogen van de voormalige ingang naar boven te kijken. Een steen die door het smalle straatje door vele Haarlemmers waarschijnlijk nog nooit is waargenomen.

Bron: Wikipedia (CC-BY-SA Licentie)

Website Historische objecten op de kaart Vereniging Haerlem